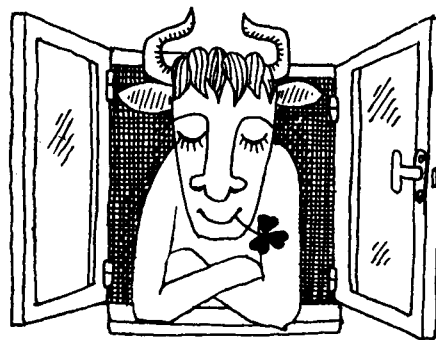

מבנים ואיכון

מסביב למיכון

חליבת 100 פרות בעדר משפחתי

דג ו-6 יחידות דואו-ואק), ואני תקוה, שנוכל להסיק מסקנות בעוד מספר חודשים. אחת המטרות במעקב שלנו ללמוד מהו המספר המינימאלי של יחידות דואו-ואק — 5 או 6 — שיבטיחו הספק חליבה של 50 עד 60 פרות, בתנאי המשק המשפחתי. כי קיים הבדל יסודי במימשק החליבה במשק המשפחתי לעומת הקיבוצי, והוא עשוי להשפיע על תכנון המכון והציוד. במשק הקיבוצי אנו ממליצים על מערכת רחיצת עטינים אוטומאטית בחצר ההמתנה. כמויות המים הדרושות לרחיצה זו הן גדולות מאד, כ-100 ליטר/פרה/חליבה. במשק קיבוצי, עם 3 חליבות ביממה, זה מסתכם בכ-100 מ"ק לפרה בשנה! שיטת רחיצה זו מותנית במערכת ביוב וחמצון, המאפשרת שימוש חוזר של המים (לבריכות דגים או להשקיה). במשק משפחתי עם 2 חליבות ביממה, יידרשו כ-200 ליטר מים ביום לפרה נחלבת או כ-70 מ"ק מים לנחלבת בשנה, ועבור 100 פרות בעדר כ-6,000 מ"ק בשנה. אין כלל להעלות על הדעת אפשרות כזאת במשק המשפחתי, לא מבחינת הספקת המים ולא מבחינת מערכת ביוב ומתאימה לשימוש חוזר בהם. לכן יהיה צורך לנקות את העטינים ביד, כפי שמקובל כיום. עצם הניקוי של כל עטין ביד לפני כל חליבה, עשוי לשנות במהירות ההיחלבות, בהשוואה להיחלבות השכיחה בעדרים, שבהם הפסיקו את הרחיצה ביד והתקינו מערכת רחיצה אוטומאטית בחצר ההמתנה.

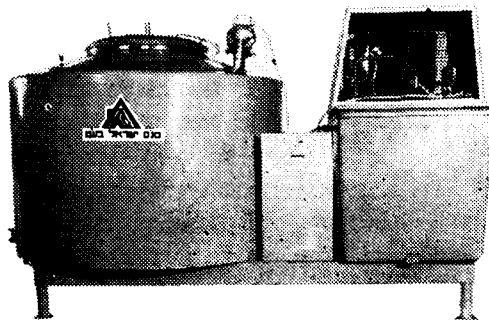
ברשימתי הקודמת על הספקי חליבה במשק המשפחתי המפותח ("משק הבקר והחלב", 125, עמ' 42) התייחסתי למשק שחולבים בו 30 עד 50 פרות. כיום קיימים כבר מספר משקים (מצומצם אמנם — כ-20), שמונים בעדריהם יותר מ-50 פרות, ומתכננים הגדלתם לכ-100 פרות. ישנם כל הסיכויים, שמספרם של משקים כאלה יגדל, ולגביהם דרוש פיתרון שונה לביצוע החליבה. מאשר בעדר עד ועם 50 פרות. הנחתי שבעדר של כ-50 פרות תימשך החליבה 1.5 שעות, פעמיים ביום, ולדעתי זהו זמן סביר גם לחליבת 80 או 90 פרות בעדר המונה כ-100. כן נראה לי, שיש לתכנן את החליבה על-ידי חולב יחיד. במלים אחרות, יש צורך לחתור לסיבובים שיאפשרו הספקי חליבה של 50 עד 60 פרות/חולב/שעה, כשהעבודה מתבצעת בנוחות יחסית, ללא מאמצים מוגזמים, תוך שמירה על כללי חליבה טובה. כל התנאים שמניתי ברשימתי הקודמת, על מנת להגיע להספקים נאותים בעדר של 50 פרות, חשיבותם גוברת כשמדובר בעדר של 100 פרות, והם: פרות נקיות, חצר המתנה, הרגלי חליבה קבועים, מכונה תקינה ומתאימה, עבודה בקפדנות — כל אלה צריך להבטיח מראש. מִזוֹן שדרות-דג דו-צדדי, מצויד ביחידות חליבה חצי-אוטומאטיות, נראה לי הפיתרון המתאים ביותר למשק עם כ-100 פרות. אנחנו בודקים כעת את האפשרויות של הספקי חליבה במשק מרקס-פרנק, במושב אורות (6x6 שדרת-

מציודות ב-3 או 4 יחידות חליבה קונבנציונא-
ליות, ולהבטיח הספק מתאים לגודל שונה של
העדר המתפתח. ב-3 יחידות ההספק המקובל
הוא כ-30 עד 35 פרות/חולב/שעה, ואילו ב-4
יחידות — כ-35 עד 40 פרות. לפי זה ניתן לחלוב
מעל 50 פרות ב-1.5 שעה ב-3 יחידות וזה מתאים
לעדר המונה כ-65 פרות, או כ-60 פרות ב-1.5
שעה ב-4 יחידות וזה יתאים לעדר המונה כ-75
פרות. בבוא הזמן, כשמספר הפרות בעדר יתקרב
לכ-100, אפשר יהיה להשלים את הציוד ל-6
יחידות חצי-אוטומאטיות (או אולי תספקנה 5
יחידות) ויעלו שוב את ההספק של חליבת כל
העדר תוך 1.5 שעה על-ידי חולב יחיד.
חי הברון, המ.ב.

ייתכן, שאפשר יהיה לקצר את זמן המכונה
על עטין הפרה על-ידי רחיצה ביד, המהווה גם
פעולת הכנה אידיאלית ומזרזת את היחלבות
הפרה.

קיים גם מצב ביניים של משק, שמונה כיום
כ-50 פרות ועומד לפני הרחבה המחייבת בניית
מכון חליבה חדש. בעל המשק אינו צופה להגדלה
בזמן הקרוב עד ל-100 פרות, כי אם בהדרגה.
בשנים הקרובות יעמוד העדר על כ-70—75
פרות. ואז אין צורך שוב להגיע להספק חליבה
של 50 עד 60 פרות/שעה בשלב זה. לי נראה,
שפיתרון מתאים למשק מסוג זה הוא בבניית
המכון בשלמותו — 6×6 עמדות חליבה, אך
להפעילו לעת עתה רק על 3 או 4 עמדות כפולות,

מיכל חלב למשק החקלאי

צבירה קרור

קבול:
650 ליטר
1000 ליטר

תוכנן ובנוי בהתאם לתקן A3 נבדק ואושר
ע"י מוסד הטכניון למחקר ופיתוח.

אוטומטי לחלוטין עומד בנדרים

מ.ג.ב.
תעשיות ציוד פלדת אל-חלד
לחקלאות ולתעשיית המזון
מפרץ חיפה תד. 10081, טל. 724479
מעלות ת.ד. 72, טלפון: 979156

